

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 90. An & qualiter committatur Simonia in collatione beneficiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

vel pluribus eligentibus obsequia sua, aut gratias temporales præstandas ipsis eligentibus aut etiam familiae eorum aut consanguineis sollicitant, procurant & obtinent vota pro hoc vel illo, quem hujusmodi Princeps electum cupit. Idem dicunt de Parentibus, consanguineis, aliisque, qui desiderantes alicujus certi electionem aut postulationem, promittendo, dando, præstando temporale quid, unum vel plura vota pro illo procurant, adiunguntque, eos non tantum malitiosè, sed & imprudentissimè agere, cum præter Simoniam, quam tam ipsi, quam eligentes committunt, sint causa nullitatis electionis, & consequenter ut is, pro quo ita laborant, beneficium, v.g. Episcopatum acceptare non possit, & si ipso facto acceptet, acceptatio sit nulla, fructusque nulliter percipiat, ac ita in continuis peccatis mortalibus, evidentissimèque æternæ damnationis periculo versetur, donec fructus perceptos restituat, beneficiumque dimittat. Ad hæc talem electionem solere tristissimos eventus secum trahere, Ecclesiâ sub tali nulliter electo adeoque falso Pastore existente. Ad quæ proinde grandia mala avertenda, Ecclesiâ nonnullâ (& in specie cathedralis Frisingensis teste Reiffenst. *b. t. n. 139.*) providè ac sanctè sanciverunt, quod eligentes ante electionem se obstringere debeant juramento de non dando suffragio ei, qui directè vel indirectè prece vel pretio electionem vel præsentationem sui attentavit. De cætero præscindendo à tali statuto, de jure communi prohibitum non est tanquam Simoniacum, per se vel per alium rogare electores ut hic præ alio eligatur ad Episcopatum &c. & hos ad dictas preces eum eligere. Uti etiam Simoniacum non est, stante dicto statuto ad preces Candidati aut alterius illum eligere. Sed neque de jure communi prohibitum est, Principes & Magnates aliisque informare aut informati facientes Electores, eisque demonstrare merita & qualitates certi alicujus legendi, aut etiam merita domus seu familiae, ex qua talis est oriundus. Item demonstrare, quantum intersit, hunc præ alio eligere, cum etiam ad satisfaciendum gratitudini antidotali post acceptum temporale conferre spirituale licitum sit, modo in his omnibus absint promissiones aut minæ factæ eligentibus, aut eorum familiis, consanguineis, familiaribus.

E contra nihilominus tenet Castrop. *l. c. p. 20. n. 3. in fin.* citans pro hoc Abb. *in c. super. de officio delegat. n. 13.* Suar. *§. tit. in 3. part. d. 14. f. 2.* Rodriq. *in summa. tit. 2. c. 59. n. 6. concl. 3.* Garc. *de benef. p. 5. c. 5. n. 74.* nulla tamen ratione aut citato juris textu: in casu, quo Electorum unus aut plures dederunt votum suum Simoniacè alicui; major tamen & ad canonicam electionem sufficiens numerus eundem legitimè & absque Simonia elegit, electionem esse validam. Quam sententiam esse contra torrentem DD. præcipuè scribentium *in cit. cap. nobis.* ait Reiffenst. Quin & citatos à Castrop. Abb. & Garc. *ll. cit.* non loqui de Simonia aliis verò locis, nimirum Abb. *in c. nobis. not. 1.* Garc. *p. 8. c. 1. n. 10. Et seq.* expressè docere electionem Simoniacam, & nullam esse, si vel uni dumtaxat temporale detur pro voto.

Quæst. 89. An & qualiter committatur Simonia in permutatione beneficiorum?

Resp. Collationem beneficii esse materiam Simoniam, jam fere constat ex dictis. Committitur autem variis modis: Primò in genere, dum temporale promittitur, datur, præstat ex tacito vel expresse pacto, conditione aut motivo, ut sibi

R. P. Leur. *Jur. Can. Lib. V.*

vel alteri conferatur beneficium, & contra si conferatur spe beneficii, ut detur vel præstetur temporale. Secundò, si collatio fiat sub spe, casu quo consecutio beneficii per dationem temporalis aut contra principaliter intendatur, secus si per dationem illam intendatur quid aliud. Tertio si pro collatione promittitur temporale, vel contra titulo gratitudinis promittitur spirituale. Secus si post collationem absque ullo antecedente pacto datur temporale, vel post acceptum temporale datur beneficium ex pura gratitudine ad satisfaciendum obligationi antidotali. Quarto si detur pro precibus aut recommendatione interposita apud collatorem in ordine ad obtinendum ab eo beneficium; Secus, si detur pro simplice informatione super meritis & utilitate candidati respectu talis Ecclesiæ, vel etiam si detur pro procuratore audientie candidato apud collatorem. De cætero Simoniam directam & inductivam pœnæ non committit, qui temporale fidè sine animo dandi promittit, uti nec, si intuitu consanguinitatis, aut metu mali temporalis beneficium conferatur. Ita ferè Reiffenst. *n. 148.*

Quæst. 90. An & qualiter committatur Simonia in permutatione beneficiorum?

Resp. De hoc me videri posse *in foro benef. p. 3. q. 87. n. 2.* Ubi, quòd in permutatione beneficiorum inæqualium quoad fructus, dignitatem, jurisdictionem conjunctam beneficio, dum inæqualitas compensanda per assignationem alicujus pensionis, spectari citra Simoniam non possit, conditio dignitatis, potestatis, jurisdictionis, similisque juris spiritualis, sed sola quantitas fructuum, vel aliorum emolumentorum spiritualium ex beneficio provenientium, ut Azor. *p. 2. l. 7. c. 29. q. 15.* Less. *l. 2. c. 35. n. 100.* Item eadem *quæst. n. 3.* Ubi quòd pactum initum inter permutantes, quo alter propria autoritate reservat sibi fructus excedentes sui pinguioris beneficii permutati, aut pensionem pro adæquatione fructuum, sit Simoniacum. Ut Navar. *l. 5. de Simon. confil. 50. n. 3.* Suar. *l. 4. de relig. c. 34. n. 9.* Chok. *de perm. p. 3. c. 7. n. 1.* contra *n. 101.* Sylv. *Sot.*

2. Quibus adde primò, nullam dari permutationem Simoniacam extra materiam beneficiale, seu nisi beneficium cum beneficio, vel nisi res spiritualis cum re spirituali beneficio annexa permutetur. *Gloss. in c. fin. de pactis V. cessare.* Abb. *in c. statumimus. de transact. n. 5.* Less. *l. cit. n. 31.* Castrop. *l. c. p. 15. n. 1.* Suar. *l. c. c. 30. n. 5.* Wiestn. *b. t. n. 26.* contra Richard. *in q. dist. 25. a. 3. q. 1.* Paulud. *ead. dist. q. 2. n. 15.* ex ea ratione, quòd spirituale respectu alterius spiritualis aut spiritualis annexi sit ejusdem ordinis, & non improporionatum, adeoque unum pro altero dari potest, absque eo, quòd unum respectu alterius rationem pretii Simoniaci habeat; sic itaque sacræ reliquæ inter se, una functio spiritualis pro alia, vasa & vestes sacræ pro aliis propria autoritate dari, & commutari possunt citra Simoniam. His non obstantibus *c. quam pio. 1. q. 2. c. super eo. de transactionibus. c. cum pridem. Et c. fin. de pactis.* Quibus generaliter prohibetur omnis pactio, quæ pro spiritualibus consequendis fit. Cum citata jura intelligenda sint tantum de pactioibus turpibus, quales extra materiam beneficiale sunt, quæ fiunt inter rem spirituales & temporalem. Ita Abb. *l. c. Gonz. in cit. c. fin. n. 8.* Less. *Castrop. Wiestner. ll. cc. Sot. l. 9. q. 5. in fin.*

3. Secundò, quòd Simoniacum non sit, nec illicitum, ante consensum Prælati partes tractare inter se de permutatione, etiam sub onere pensionis, & se vicissim obligare, si superior consenserit, cum hac obligatio non sit permutatio, sed via ad illam, neque sit pactio absoluta, sed conditionata, quæ effectum non habet, quousque superior consentiat, Fred. de Senis de *permut. benef.* q. 38. n. 64. & 65. Cardin. in c. *quæsitum de rer. permut.* q. 39. n. 23. Valent. 2. 2. d. 6. q. 15. p. 3. Paris. de *resign. benef.* L. 6. q. 2. à n. 8. Suar. L. 4. de *Simon.* c. 3. à n. 7. Less. de *just. L.* 2. c. 35. d. 5. n. 92. Castrop. *tr.* 17. d. 3. p. 15. n. 3.

4. Tertiò, quòd permutatio beneficiorum & cuiusvis juris spiritualis concernentis beneficia, facta autoritate privata sit illicita & simoniaca jure ecclesiastico, c. *majoribus de prebendis. c. ultimo de pactis. c. quæsitum de rerum permutatione.* & ibi Abb. & Hoff. item Rebuff. in *pract. part. 3. de rer. permut.* n. 52. Redoan. de *Simon.* p. 3. c. 3. n. 3. Ugol. *tab. 1. c. 17.* Valent. *l. c. q. 26. p. 3.* Suarez. *l. c. c. 31. n. 8.* Castrop. *l. c. n. 3.* cont. Gloss. & Innoc. in *cit. c. quæsitum.* docentes, posse prebendas ejusdem Ecclesiæ & rationis privatim permutari. Estque talis actus permutationis nullus: unde non possunt permutantes beneficium propria autoritate retinere, quamvis ipso facto ea non amittant; potest tamen Superior eos in penam commissi criminis privare per sententiam beneficij; juxta c. *cum olim de rer. permut.* ita tenent Less. *l. c. d. 17. n. 100.* Garc. de *benefic. p. 11. c. 4. n. 6.* Castrop. *l. c. n. 4.* Ubi etiam, quòd privata autoritate permutantes, non incurrant censuram juxta probabilem.

5. Quartò, quòd nomine superioris (cujus consensus necessariò requiritur ad permutationem sine Simonia faciendam, juxta c. *quæsitum.* & c. *admonet. de rerum permut.*) veniat non tantum Episcopus, qui dignitatem, sed etiam, qui solum jurisdictionem Episcopalem habet, ut Capitulum sede vacante, Gloss. in *clem. unic. de rer. permut. v. concedatur.* Cardin. *ibid. q. 12.* Rota ad *tit. de rer. permut. decis. 5. & 6.* in novis Suar. *l. c. c. 32. n. 11.* Castrop. n. 5. quin & de præscripta consuetudine Prælatus alius carens jurisdictione Episcopali, Suar. *l. c. Less. c. 34. du. 36. num. 196.* Castrop. *l. c. Quin & præscindendo à tali consuetudine, posse permutationes sine consensu Episcopi approbare Prælatum, ad quem spectat collatio beneficiorum permutandorum, tenent Angel. v. permutatio. num. 5.* Sylv. *v. eod. 2. q. 2.* Sotus *L. 9. q. 5. a. 2. & q. 7. a. 2.* & ut verè probabile censent Suar. & Castrop. *ll. cit. arg. c. unic. de rer. permut. in. 6.* dum ibi dicitur: quòd approbatio & consensus Episcopi requiratur in permutatione beneficiorum, quæ ipse conferre potest, non in aliis.

6. Quintò, quòd injustum & Simoniacum sit, Episcopum aliùve Prælatum præter summum Pontificem (qui id potest, quia potest jus percipiendi fructus à spirituali separare) concedere facultatem, aut consentire, ut permutaturus beneficium suum pinguius cum tenuiore pro excessu hoc exigit pecuniam, aut quid temporale, Gloss. in c. *cum pridem de pact.* Less. *l. c. num. 104. §. ad hoc.* Suar. *l. c. à n. 10.* Castrop. *l. c. p. 16. n. 1.* apud quem *ibidem* vide, qualiter his non obstat c. *ad quæst. de rer. permut.* Sed neque de consensu Ordinarii posse inæqualitatem fructuum spiritualium v. g. decimarum, primitiarum, oblationum, annexorum beneficio pinguiori, compensari in permutatione illius cum tenuiore per impositam huic pensionem; contra Gi-

gas de pension. q. 6. Zerol. in *praxi Episcopali p. 2. v. pensio. n. 1.* Gonz. ad *reg. 8. cancell. gl. 5. n. 27.* Roman. *tr. de pensio. c. 15. num. 10.* Navar. *conf. 43. de Simon. n. 4.* Delphinus de *jurep. L. 1. q. 18. n. 186.* Docent *Garcias de benef. p. 1. c. 5. n. 341.* Suar. *l. c. n. 16.* Valent. 2. 2. d. 6. p. 3. in *fin.* Rodriq. *tom. 2. sum. 6. 65. n. 6.* Aragon. q. 100. a. 4. *vers. est aliud.* quos citat & sequitur Castrop. *l. c. n. 3.* ex earatione, quòd Episcopus beneficia conferre nequeat cum diminutione, quod faceret consentiendo imponi pensionem. Ad hæc, ut valent; consuetudo hujusmodi facultatem denegaverit Episcopis. Unde etiam Simoniacum est, partes inter se absque ordine ad consensum Pontificium convenire, ut unus, scilicet, cui facta est resignatio, intèrè solvat expensas bullarum pertinentium ad utrumque; quia in tali pactioe exigitur à resignatario aliquod onus pretio æstimabile, quod de jure non inest, cum de jure proprias bullasolvere teneatur, Garc. de *benef. p. 11. c. 3. §. 2. n. 147.* Navar. *L. 5. confil. iii. de Simon. conf. 50. & 51.* Paris. de *resign. L. 14. q. 7. n. 9.* Suar. *l. c. num. 19.* Castrop. *l. c. n. 5.*

Quæst. 91. Qualiter Simonia committatur in reservatione, cessione, & translatione pensionum?

R Esp. Videndum me de hoc in foro benef. p. 3. q. 435. ubi, quòd factum Papæ tollat vitium Simoniæ, etiam mentalis, etsi ante resignationem resignans & resignatarius tractaverint & consenserint sub beneplacito Apostolico de solvenda annuatim pensione; pro quo citantur Azor. p. 2. L. 7. c. 21. q. 1. Corrad. p. 2. *benef. L. 5. c. 2. n. 1.* Paris. de *resign. L. 6. q. 2. num. 67.* item p. 3. q. 664. n. 4. ubi, quòd cessio seu remissio pensionis facta à pensionario ad datam pecuniam, vel anticipatam solutionem citra beneplacitum Apostolicum sit Simoniacæ, pro quo citatur Card. de Luc. de *pens. disc. 5. n. 3. & d. 68. n. 23.* item q. 665. ubi, quòd extinctio pensionis taliter simoniacè facta, præjudicet tam titulari, quam pensionario inducendo penas statutas Simoniacis, & vacationem seu amissionem beneficii; citaturque pro hoc Card. de Luc. *cit. d. 5. num. 9.* item p. 3. q. 629. ubi, quòd licet pensionarius etiam habens à Papa potestatem transferendi pensionem, pro pecunia, tamen aut pretio transferre eam nequeat, & si id faciat, committat Simoniam in sententia sententiam, pensionem esse rem spirituales, absque eo tamen, quòd incurrat censuram.

2. Quibus adde primò, pensiones merè temporales, quæ etiam Laicis pro ministerio temporali, vel etiam ob aliam justam causam assignari & competere possunt ex redditibus ecclesiasticis citra titulum spirituales, absque Simonia vendi & redimi posse, cum non fundentur in titulo spirituali, nec ei sint annexæ, sed ab eo legitime separatae, nec ordinantur ad functionem spirituales, Less. *L. 2. c. 35. n. 123.* Suar. *l. c. c. 26. n. 5.* Laym. *Lib. 4. tr. 10. c. ult. §. 5. n. 46. q. 3.* Pirh. *b. t. n. 96.* Contra pensiones propriè spirituales, scilicet quæ dantur in titulum beneficii, ad juvandum v. g. Parochum in officio suo, vocarique solent Capellanæ, vel etiam ad serviendum tantum in choro, vel officijs divinis, utpote propriè dicta beneficia, quia fundata in titulo spirituali perpetuo, & canonicè instituta. Item pensiones, quæ loco beneficii ad spirituale ministerium dantur, v. g. Coadjutori, vel Vicario Episcopi, aut Concionatori, sine Simonia vendi aut redimi